

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۸۶	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۸۶
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجمین ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸ مطابق ۱۰ رجب ۱۳۴۸	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود مطبوعه مجلس	قیمت اشتراک داخله ایران سالانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸ * (۱۰ رجب ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب یک فقره مرخصی
- ۳) مذاکره و تصویب لایحه راجع بتجدید کتترات رئیس و سسه باستور
- ۴) مذاکره و تصویب لایحه کمک خرج محصلین
- ۵) اقتراح برای شرفایی حضور همایونی
- ۶) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس روز پنجشنبه ۱۷ آذر ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

- رئیس - آقای زوار
- زوار - عرضی ندارم
- رئیس - آقای ثقة الاسلام
- ثقة الاسلام - قبل از دستور
- رئیس - آقای آقا سید یعقوب
- آقا سید یعقوب - عرضی ندارم

* عین مذاکرات مشروح هشتاد و ششمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه باستثناء مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

- غائبین با اجازه آقایان : حسنعلی میرزا دولتشاهی - عبدالحمین خان دیبا .. ملک آرائی .. خطیبی .. امیر ابراهیمی ..
- مرد رضا - دشتی - بیات ماکو - شهداد - لرستانی .. ملک مدنی .. ارباب کخسرو .. تیمور ناس
- غائبین بی اجازه - آقایان : میرزا حسنخان وثوق - بوشهری - آصف - اعظم .. قوام .. حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل ..
- مجا حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین ملک
- دیر آمدگان با اجازه آقایان : نجومی - دکتر امیر اعلم - بیات
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : عباس میرزا - شریعت زاده - اسدی

رئیس -- در صورت مجلس نظری نیست ؟ (نماینندگان خیر) . صورت مجلس تصویب شد .

[۲ - تصویب يك فقره مرخصی]

رئیس -- يك فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود :

خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی بمجلس شورای ملی :

نماینده . محترم آقای دکتر سنگ برای داشتن مریض در روز انقضای مرخصی سابق نتوانسته اند در مرکز حاضر شوند و بهمان علت از روز انقضای مرخصی چهار ده روز تمدید مرخصی را تقاضا نمودند کمیسیون عذر ایشان را موجه دانسته با مرخصی ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد .

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده از قراری که شنیده ام ایشان برای يك خدمات محلی رفته اند باین نظر (اگر چنانچه همین طریق باشد) مخالفتی ندارم .

بعضی از نمایندگان - (احسن) مخالفی نیست .

رئیس -- رأی میگیریم آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر حضار قیام نمودند) تصویب شد

[۳ - مذاکرات راجع بتمدید کثرتات رئیس مؤسسه پاستور]

رئیس - آقای رئیس صحیحه تقاضا میکنند خبر کمیسیون بودجه راجع باستخدام دکتر گراندل قرائت شود (صحیح است) این است که خبر کمیسیون بودجه قرائت میشود :

خبر از کمیسیون بودجه جنید بمجلس مقدس شورای ملی کمیسیون بودجه لایحه نمره ۱۳۲۳۹ دولت راجع به تمدید کثرتات دکتر گراندل را با حضور آقای رئیس کل صحیحه مطرح و مورد مطالعه قرار داده و در نتیجه با اصلاحات لازمه با پیشنهاد دولت موافقت و اینک راپرت آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید -

دکتر بی انصافی هم آن کس که قبول این کار را کرده او بما کرده است بدینست که ما در اینجا يك متخصص پاستور يك کسی که میکروب شناس باشد داشته باشیم ولی مشروط بر اینکه وقتی که اینجا آمد شب و روز جهت ما کار کند . اگر کسی آمد از متخصصین عالی مقام متخصص رتبه اول دنیا آمد در اینجا و برای ما کار نکرد آنوقت صرف نظر از اینکه خودش هیچ فائده برای ما ندارد و ضرر هم دارد . يك ضرر اینکه این جور شخص هفت هزار و خورده خودش می خواهد . لابد اداراتش هم دو مقابل این خرج دارد . این میشود پانزده هزار تومان این مبلغ را ما میدهیم بامید اینکه از وجود این شخص استفاده کنیم . اگر از وجودش استفاده نکنیم يك ضرر پانزده هزار تومانی بخودمان زده ایم . این ضرر مادی . يك ضرر معنوی هم داریم . پس باید متخصصینی که در اینجا می آیند خودشان مواظب باشند که بجهت خدمت در اینجا می آیند از قراری که میشنوم راست یا دروغ (رئیس صحیحه مسئولیت دارند توضیح میدهند) بنده شنیده ام بقدر این مبلغی که برای ما خرج بر میدارد و بقدری که استخدام این شخص برای ما تمام میشود استفاده نبرده ایم بقدر نصف او هم استفاده نبردم بلکه میشنوم نتیجه بعکس برد ایم و گران حرف خدای نکرد در است باشد پس وجود او مضر و نتیجه نیست که ما او را کثرتات میکنیم و اگر هم دروغ باشد لابد مخبر کمیسیون و رئیس صحیحه که اینجا تشریف دارند نتیجه عملیات این شخص را توضیح خواهند داد آنوقت البته بنده هم که مخالفم موافق میشوم

رئیس کل صحیحه (دکتر سعید خان) - آقای نماینده محترم حق دارند که این فرمایش را بفرمایند چون در قسمت میکروب شناسی تخصص ندارند میفرمایند این کسی را که آورده ایم این آدم چه خدمت کرده بنده از شمردن قسمتهای مختلفه انستیتو پاستور که امروز هر کدام در قسمت خودشان کار میکنند صرف نظر میکنم همینقدر برای اینکه آقا مسبوق باشند که وجود

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که کثرتات آقای دکتر گراندل بنده دولت فرانسه متخصص در کارهای میکروب شناسی را برای ریاست قسمت فنی و اداری مؤسسه پاستور ایران و تربیت مستخدمین فنی برای مؤسسه مزبور با سالی ۲۲۰۰ تومان از تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجدید نماید - متخصص مزبور در تحت تعلیمات رئیس صحیحه کل انجام خدمات مرجوعه را خواهد داد - ماده دوم - برای مخارج مراجعت متخصص مزبور تا میزان پانصد تومان بدولت اعتبار داده میشود

ماده سوم -- سایر شرایط کثرتات مشار الیه تابع مقررات قانون ۲۳ عرق ۱۳۰۱ خواهد بود -

مخبر کمیسیون بودجه پاسائی

رئیس -- در این خبر کمیسیون که قرائت شد ماده واحده غلط است . ماده اول صحیح است .

آقا سعید یعقوب - صحیح است . ماده واحده مورد ندارد

رئیس - خبر کمیسیون خارجه قرائت میشود :

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۱۳۲۳۹ دولت راجع باستخدام آقای دکتر گراندل بنده دولت فرانسه برای ریاست فنی و اداری مؤسسه پاستور بمدت سه سال از تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۰۹ مطالعه نموده و از نظر نظر ملیت با تجدید استخدام مشار الیه موافقت مینماید .

رئیس - خبر کمیسیون بودجه مطرح است . مذاکره در کلیات است . آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده و همه آقایان آرزومان این است که انشاء الله کسی را که کثرتات میکنیم و از خارجه میاوریم از او استفاده ببریم و نتیجه بگیریم اگر بنا بشود کسی را که میاوریم از او استفاده نبریم يك کار نماند بلکه يك کاری بر ضرر خودمان کرده ایم

بفرماید. اولاً این لوائح زود میگذرد برای اینکه در مجلس اقلیتی نیست و اگر صحبتی واقع میشود برای این است وزراء که الحمدلله مجلس نمایند. یک روزی رئیس صحیه یا معاون وزارت پا میشود سر پا با کمال محبت با ایشان رفتار میکنم و اگر صحبتی هم میشود برای تنقیح و تحقیق مسئله است که معلوم شود این يك سال با دوسالی که حضرت موسیو تشریف دارند چه خدمتی کرده اند و چه شغلی زیاد کرده اند؟ چه ترقیات علمی برای ما پیدا شده است؟ و چه منافعی در مقابل این پولی که خودتان میدانید با چه ترتیبی در مملکت تهیه میشود و بجزانه مملکت وارد میشود و باین متخصصین خارجی میدهم عاید ما میشود؟ که اگر بنا شود يك وقتی ما که اینجا نشسته ایم بودجه متخصصین خارجی را از نظرمان بگذرانیم شاید بدو کرور سر بزنند. چرا؟ برای اینکه ما تحقیق نمیکنیم و همینکه يك لایحه آوردند فوری میگوئیم صحیح است. مذاکرات کافی است. رأی مان را هم جلوتر گذاشته ایم و حاضریم بدهیم پس به عقیده بنده خوب است اجازه بدهید قدری صحبت شود. بنده تعریض بکسی نیست. خودم را عرض میکنم در اینجا نهایت اطمینان را هم بر رئیس صحیه داریم. زیرا يك شخصی است ایرانی و علاقه نام کامل دارد که نسبت به این اداره که تامین صحت و سلامت مملکت را می کند يك قدم هائی بردارند و احتیاج مملکت هم بصحیه همان جور است که احتیاج بمعارف داریم بلکه احتیاج مملکت به صحیه به عقیده بنده بیشتر است از معارف برای اینکه ناصحت نباشد معارف نماید. ناصحت نباشد امنیت و عدالت نماید پس قدم اول صحیه است. در مسئله صحیه خود آقایان شاهدند که از دوره پنجم از همان وقت اعلا حضرت يك توجه خاصی داشتند و ما ما هم با همان عقیده نامی که نسبت بایشان داشتیم این مسئله را تعقیب کردیم در واقع تفسیر قانونی را کردیم. و يك مقام ما فوقی برای رئیس صحیه قائل شدیم و گفتیم رئیس صحیه میتواند

مثل وزراء بیاید و در مجلس بنشیند و مسئول پارلمان باشد این يك مقام عالی است. چرا؟ این برای علاقمندی بود که ما نسبت بصحیه داریم از این جهت ما این مقام را بصحیه دادیم و در قانون گذرانیدیم. این برای این بود که ما باین اداره فوق العاده اهمیت میدهم. جان ما دست این اداره است. یعنی دست خدا است ولی بحسب ظاهر این اداره باید تأمین کند. حالا ما بیاییم در اینجا دوازده هزار تومان ' چهار ده هزار تومان برای آن کسی که بعد در مریضخانه که در امیر آباد باید تأسیس شود تصویب کنیم!؟ بنده رفته ام دیوارش را دیده ام يك مریضخانه میشود. حالا دوازده هزار تومان بآنجا پول بدهیم. مواجب این رئیس انستیتو پاستور کمتر از این بود هزار تومان زیاد کرده اند باز هم زیاد کرده اند همینطور نسبت بمخارج دیگر در کمیسیون بودجه بنده بودم آقایان هم بودند بقدری ما بر رئیس صحیه فشار آوردیم که اطباء ما کم است ایشان گفتند پول ما بدهید تا ما کار کنیم ما رفتیم و بآن مقاماتی که مؤثر بودند در تهیه بودجه فشار آوردیم تا هفتاد هزار تومان بر بودجه زیاد کردیم. برای چه؟ برای علاقمندی. حالا امروز روزش است که باید بفهمیم. اینکه آقای رئیس صحیه فرمودند. حضرت مسیو کراندل خیلی خوب و خیلی فلان است این بنده را قائم نکرد. میخواهم عرض کنم در این مدتی که فرمودند و با آمدن میکرب و با درست کردن فلان را درست کرد چقدر ما پول دادیم. یکی از شاهزادگان محترم هم در این باب خیلی خدمت کرده (شاهزاده فرمائما). کسی که خدمت کرده باید خدمت او را گفت. اداره داده است. يك قسمت از مخارجش را میدهد. اینها يك چیزهایی است که واقع شده. نظر بنده این است که اولاً چرا تأسیس این اداره پاستور را منحصر کرده اند بطهران همان جوریکه یکی از بزرگان مملکت اظهار کرد که در ایالات بزرگ باید صحیه و لوازم صحیه تکمیل باشد مثلاً ما چهار ایالت داشتیم در

مدنی آذربایجان، خراسان، فارس، کرمان در این ایالات و در ولایات درجه اول باید شعب انستیتو پاستور تأسیس شود میفرمایند بودجه نداریم بنده عرض میکنم این خرج بالا از همه مخارج است احتیاج ما باین مسئله بیشتر از همه چیز است. چه نظری گرفته است رئیس انستیتو پاستور و چه نظری رئیس کل صحیه گرفته از برای وسعت دادن این مؤسسه که شعبات آن زیاد تر شود؟! از اضافه کردن بر مواجب این شخص که فائده ندارد. این يك مسئله. مسئله دیگر بخصوص فنی است. ما آمدیم هم این فن را بدست ایشان داده ایم و هم اداره را. بنده خواستم آقای رئیس صحیه بما بفهمانند در این مجلس تا تمام ملت مستحضر باشند که در این مدت ایشان چند نفر شاگرد بمقام عمل آورده اند؟ شاید کم کم طوری شود که انشاء الله احتیاجات ما کمتر شود باین ها. اشخاصی که ایشان در این مدت برای ما ساخته اند یعنی میکرب شناسی که بتواند احتیاجات ما را رفع کند چند نفرند و چه کرده اند خوبست آقای رئیس صحیه این جزئیات را فرمایند. آمده میکرب وبا و طاعون را درست کرده خیلی خوب خیلی شکر گذاری میکنم ولی ما احتیاج آدم عملی داریم. شاگردانی که باین مقام رسیده باشند کجا هستند؟ تا امروز رئیس صحیه در مجلس بگوید که من يك نفری را امروز دارم که میتوانم روانه کنم آذربایجان و در آنجا شعبه انستیتو پاستور تأسیس کند. با ک نفر هست که می تواند برود در خراسان و در آنجا شعبه انستیتو پاستور دائر نماید این ها يك چیز هائی است که بنده خواستم در این جا توضیح داده شود. این هم يك موضوع. موضوع دیگر يك مسئله بود که حالا اداره تقنینیه صحبت کردیم و باید بنده عرض کنم بعد از این افلا مراعات بکنند این لایحه باید به کمیسیون بخله هم برود. برای اینکه هر اداره تابع هر وزارتخانه است همان لایحه اش به کمیسیون همان وزارت خانه برود. این ترتیبات و تشریفات را نباید از بین برد.

رئیس - آقای دکتر طاهری موافقید؟

دکتر طاهری - بلی

رئیس - بفرمائید.

دکتر طاهری - فرمایشات نایبند محترم از نقطه

نظر مخالفت نبود بلکه با موسسه پاستور که یکی از بهترین مؤسساتی است که در تمام دنیا هست و تمام اهل عالم با آن موافقند و همه کس رهین خدمات پاستور است موافق بودند. مقصود نماینده محترم این بود که فوائد و خدمت معنوی انستیتو پاستور در ایران چیست آقای رئیس صحیه خدمات دکتر کراندل را راجع بقسمت مادی بیان فرمودند و شرح دادند اقداماتی که انستیتو پاستور در سال گذشته کرده از نقطه نظر مادی چه بوده مقصود آقای آقا سید یعقوب این بود که فایده معنوی آن چه بوده یعنی اشخاصی را تربیت کرده اند تا بعد از این خود ما از متخصصین خارجی مستغنی شویم یا نه؟ بطوری که رئیس کل صحیه در کمیسیون بودجه توضیح دادند اشخاصی را تربیب کرده که در حقیقت بعضی از آنها را میشود گفت متخصص شده اند و بعضی از آنها هم کاملاً طرف اطمینان هستند که قسمت عمده تجزیه هائی که در انستیتو میشود بدست ایرانی ها میشود که در تحت تعلیمات این متخصص بعملیات آشنا شده اند و تعلیمات گرفته اند. پس از این نقطه نظر که فرمودند چنانچه در خود لایحه هم هست یکی از وظایف این متخصص تعلیم و تربیت اشخاصی است در خود ایران که بعد از این بتوانند متصدی امور انستیتو پاستور بشوند و ساختن سرم واکسن و مواد مدافع و محافظ امراض یعنی محافظ صحت و مدافع امراض را تهیه کنند که این مواد عبارت از واکسن و سرم باشد. اینکه فرمودند آباد دولت چه نظری برای توسعه این مؤسسه در نظر گرفته است. این هم در کمیسیون مذاکره شد آقای یاسائی مخبر محترم سؤال کردند. این مسئله همان طوری که توضیح دادند بود چیز محتاج است. اول اشخاصی که بتوانند متصدی انستیتو بشوند

بفرمایند. اولاً این لوائح زود میگذرد برای اینکه در مجلس اقلیتی نیست و اگر صحبتی واقع میشود برای این است وزراء که الحمدلله مجلس نمایند. يك روزی رئیس صحیه یا معاون وزارت پا میشود سر پا با کمال محبت با ایشان رفتار میکنم و اگر صحبتی هم میشود برای تنقیح و تحقیق مسئله است که معلوم شود این يك سال یا دوسالی که حضرت موسیو تشریف دارند چه خدمتی کرده اند و چه شغلی زیاد کرده اند؟ چه ترقیات علمی برای ما پیدا شده است؟ و چه منافی در مقابل این پولی که خودتان میدانید با چه ترتیبی در مملکت تهیه میشود و بجزانه مملکت وارد میشود و باین متخصصین خارجی میدهم عاید ما میشود؟ که اگر بنا شود يك وقتی ما که اینجا نشسته ایم بودجه متخصصین خارجی را از نظرمان بگذرانیم شاید بدو کرور سرزنند. چرا؟ برای اینکه ما تحقیق نمیکنیم و همینکه يك لایحه آوردند فوری میگوئیم صحیح است. مذاکرات کافی است. رأی مان را هم جلوتر گذاشته ایم و حاضریم بدهیم پس به عقیده بنده خوب است اجازه بدهید قدری صحبت شود. بنده تعریض بکسی نیست. خودم را عرض میکنم در اینجا نهایت اطمینان را هم بر رئیس صحیه داریم. زیرا يك شخصی است ایرانی و علاقه نام کامل دارد که نسبت به این اداره که تامین صحت و سلامت مملکت را می کند يك قدم هائی بردارند و احتیاج مملکت هم بصحیه همان جور است که احتیاج بمعارف داریم بلکه احتیاج مملکت به صحیه به عقیده بنده بیشتر است از معارف برای اینکه ناصحت نباشد معارف نمایند. ناصحت نباشد امنیت و عدالت نمایند پس قدم اول صحیه است. در مسئله صحیه خود آقایان شاهدند که از دوره پنجم از همان وقت اعلیحضرت يك توجه خاصی داشتند و ما ها هم با همان عقیده نامی که نسبت بایشان داشتیم این مسئله را تعقیب کردیم در واقع تفسیر قانونی را کردیم. و يك مقام ما فوقی برای رئیس صحیه قائل شدیم و گفتیم رئیس صحیه میتواند

مثل وزراء بیاید و در مجلس بنشیند و مسئول پارلمان باشد این يك مقام عالی است. چرا؟ این برای علاقمندی بود که ما نسبت بصحیه داریم از این جهت ما این مقام را بصحیه دادیم و در قانون گذرانیم. این برای این بود که ما باین اداره فوق العاده اهمیت میدهم. جان ما دست این اداره است. یعنی دست خدا است ولی بحسب ظاهر این اداره باید تأمین کند. حالا ما بیائیم در اینجا دوازده هزار تومان ' چهار ده هزار تومان برای آن کسی که بعد در مریضخانه که در امیر آباد باید تأسیس شود تصویب کنیم؟! بنده رفته ام دیوارش را دیده ام يك مریضخانه میشود. حالا دوازده هزار تومان بآنجا پول بدهیم. مواجب این رئیس انستیتو پاستور کمتر از این بود هزار تومان زیاد کرده اند باز هم زیاد کرده اند همینطور نسبت بمخارج دیگر در کمیسیون بودجه بنده بودم آقایان هم بودند بقدری ما بر رئیس صحیه فشار آوردیم که اطبای ما کم است ایشان گفتند پول ما بدهید تا ما کار کنیم ما رقیبم و بآن مقاماتی که مؤثر بودند در تهیه بودجه فشار آوردیم تا هفتاد هزار تومان بر بودجه زیاد کردیم. برای چه؟ برای علاقمندی. حالا امروز روزش است که باید بفهمیم. اینکه آقای رئیس صحیه فرمودند. حضرت مسیو کراندل خیلی خوب و خیلی فلان است این بنده را قانع نکرد. میخواهم عرض کنم در این مدتی که فرمودند و با آمد میکرب و بار را درست کرد، فلان را درست کرد چقدر ما پول دادیم. یکی از شاهزادگان محترم هم در این باب خیلی خدمت کرده (شاهزاده فرما فرما). کسی که خدمت کرده باید خدمت او را گفت. اداره داده است. يك قسمت از مخارجش را میدهد. اینها يك چیزهایی است که واقع شده. نظر بنده این است که اولاً چرا تأسیس این اداره پاستور را منحصر کرده اند بطهران همان جوریکه یکی از بزرگان مملکت اظهار کرد که در ایالات بزرگ باید صحیه و لوازم صحیه تکمیل باشد مثلاً ما چهار ایالت داشتیم در يك

مدتی آذربایجان، خراسان، فارس، کرمان در این ایالات و در ایالات درجه اول باید شعب انستیتو پاستور تأسیس شود میفرمایند بودجه نداریم بنده عرض میکنم این خرج بالاتر از همه مخارج است احتیاج ما باین مسئله بیشتر از همه چیز است. چه نظری گرفته است رئیس انستیتو پاستور و چه نظری رئیس کل صحیه گرفته از برای وسعت دادن این مؤسسه که شعبات آن زیاد تر شود؟ از اضافه کردن بر مواجب این شخص که فائده ندارد. این يك مسئله دیگر منحصراً فی است. ما آمدیم هم این فن را بدست ایشان داده ایم و هم اداره را. بنده خواستم آقای رئیس صحیه بما بفهمانند در این مجلس تا تمام ملت مستحضر باشند که در این مدت ایشان چند نفر شاگرد بمقام عمل آورده اند؟ شاید کم کم طوری شود که انشاء الله احتیاجات ما کمتر شود باین ها. اشخاصی که ایشان در این مدت برای ما ساخته اند یعنی میکرب شناسی که بتواند احتیاجات ما را رفع کند چند نفرند و چه کرده اند خوبست آقای رئیس صحیه این جزئیات را بفرمایند ' آمده میکرب وبا و طاعون را درست کرده خیلی خوب خیلی شکر گذاری میکنم ولی ما احتیاج بآدم عملی داریم ' شاگردانی که باین مقام رسیده باشند کجا هستند؟ تا امروز رئیس صحیه در مجلس بگوید که من يك نفری را امروز دارم که میتوانم روانه کنم بآذربایجان و در آنجا شعبه انستیتو پاستور تأسیس کند. یا يك نفر هست که می تواند برود در خراسان و در آنجا شعبه انستیتو پاستور دائر نماید این ها يك چیز هائى است که بنده خواستم در این جا توضیح داده شود. این هم يك موضوع. موضوع دیگر يك مسئله بود که حالا اداره تقنینیه صحبت کردیم و باید بنده عرض کنم بعد از این اقدامات بکنند این لایحه باید به کمیسیون داخل هم برود. برای اینکه هر اداره تابع هر وزارتخانه که هست همان لایحه اش به کمیسیون همان وزارت خانه برود. این ترتیبات و تشریفات را نباید از بین برد.

رئیس - آقای دکتر طاهری موافقید؟
دکتر طاهری - بلی
رئیس - بفرمائید.

دکتر طاهری - فرمایشات نماینده محترم از نقطه نظر مخالفت نبود بلکه با موسسه پاستور که یکی از بهترین مؤسساتی است که در تمام دنیا هست و تمام اهل عالم با آن موافقند و همه کس رهین خدمات پاستور است موافق بودند. مقصود نماینده محترم این بود که فواید و خدمت معنوی انستیتو پاستور در ایران چیست آقای رئیس صحیه خدمات دکتر کراندل را راجع بقسمت مادی بیان فرمودند و شرح دادند اقداماتی که انستیتو پاستور در سال گذشته کرده از نقطه نظر مادی چه بوده مقصود آقای آقا سید یعقوب این بود که فایده معنوی آن چه بوده یعنی اشخاصی را تربیت کرده اند تا بعد از این. خود ما از متخصصین خارجی مستفنی شویم بانه؟ بطوری که رئیس کل صحیه در کمیسیون بودجه توضیح دادند اشخاصی را تربیب کرده که در حقیقت بعضی از آنها را میشود گفت متخصص شده اند و بعضی از آنها هم کاملاً طرف اطمینان هستند که قسمت عمده تجزیه هائی که در انستیتو میشود بدست ایرانی ها میشود که در تحت تعلیمات این متخصص بعملیات آشنا شده اند و تعلیمات گرفته اند. پس از این نقطه نظر که فرمودند چنانچه در خود لایحه هم هست یکی از وظایف این متخصص تعلیم و تربیت اشخاصی است در خود ایران که بعد از این بتوانند متصدی امور انستیتو پاستور بشوند و ساختن سرم واکسن و مواد مدافع و محافظت امراض یعنی محافظت صحت و مدافع امراض را تهیه کنند که این مواد عبارت از واکسن و سرم باشد. اینکه فرمودند آباد دولت چه نظری برای توسعه این مؤسسه در نظر گرفته است. این هم در کمیسیون مذاکره شد آقای یاسائی مخبر محترم سؤال کردند. این مسئله همان طوری که توضیح دادم بدو چیز محتاج است. اول اشخاصی که بتوانند متصدی انستیتو بشوند

این یکقسمت فنی است و کارسبھی نیست و باید تربیت شوند . آن کسی که لایق باشد و بتواند تجزیه کند اول باید تربیت بشود بعد فرستاده شود بولایات زیرا همانطور که انستیتو پاستور کمال اهمیت را دارد از آنطرف هم اگر متصدیان عمل ناقص باشند ضررش بیشتر از نفعش است بواسطه اینکه وقتی بنای طبیب و معالج بر اطمینان از تجزیه شد دیگر دقت در سایر علامات مرض چندان نمیکند همینکه انستیتو و آن کسیکه در انستیتو و دارالتجزیه است نوشت که این خون میکرب مالاریا ندارد این شخص مطمئن میشود که ندارد و دیگر آن معالجه را نمیکند و اگر چنانچه خطائی حاصل شود خیلی اسباب زحمت و تلفات میشود این است که اول باید متخصص تهیه شود و بعد توسعه داده شود و بواسطه اینکه اشخاصی که فرستاده میشوند هنوز تهیه نشده اند از این جهت تشکیل شعب انستیتو پاستور در ایالات بتاخیر افتاده . در درجه دوم نبودن بودجه است . پس در قسمت اول امیدواری است که اشخاص در انستیتو پاستور تربیت بشوند و بتوانند در سایر قسمت ها هم توسعه بدهند و بعد هم دولت کمک میکند که بودجه تهیه بشود و شعبه های کافی تاسیس بشود .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

بعضی دیگر - خیر کافی نیست

کازرونی - بنده مخالفم .

رئیس - بفرمائید . در عدم کفایت مذاکرات

کازرونی - بنده کان نمیکم اجازه ندادن بوکیل (خصوصاً بوکیلی که اصولاً موافق است و فقط یک توضیحاتی میخواهد) ازاینکه نظریات خودش را اظهار کند موافق با شورویت قضیه باشند مجلس شورای ملی است باید اجازه داده شود که هر کس هر چه بنظرش می رسد اظهار کند مذاکره زیادی هم نشد مخالف زیادی هم نیست یک توضیحات مختصری میخواهیم آقایان ممکن است قبل از مذاکره هم بگویند مذاکرات

کافی است ولی این کار صحیحی نیست . این است که بنده از اظهار عقیده خود داری میکنم تا اینکه به بنیم آقایان رأی میدهند بر اینکه مذاکرات کافی است یا اینکه اجازه میدهند که مذاکره شود

رئیس - موافقین با کفایت مذاکرات قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . رای میگیریم بورد در مواد آقایانیکه موافقت قیام فرمایند .

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده اول قرائت میشود :

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که کنترات آقای دکتر کراندل تهیه دولت فرانسه متخصص در کار های میکرب شناسی را برای ریاست قسمت فنی و اداره مؤسسه پاستور ایران و تربیت مستخدمین فنی برای مؤسسه مزبور به سال هفت هزار و دویست تومان از تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجزید نماید . متخصص مزبور در تحت تعلیمات رئیس صحیه کل انجام خدمات مرجوعه را خواهد داد .

رئیس - آقای عباس میرزا

عباس میرزا - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده اصولاً با این مؤسسه کاملاً موافقم بلکه خیلی مایل و آرزو دارم که بودجه اش هم زیادتر بشود و تصدیق میکنم که یکی از مؤسسات عام المنفعه است برای این مملکت . لیکن عرضی که می خواهم بکنم منافات با این موافقت ندارد . مخالف با این آده هم که الان لا بجزه اش مطرح است نیستم زیرا اشخاصی که آشنا هستند میگویند شخص متخصص با علم و اطلاعی است (دیوان بیگی - پس چه میفرمائید ؟) لیکن خواستم در جواب حضرت آقای رئیس صحیه عرض کنم

که واکسن و سرم سازی که منحصر بوبا و آبله نیست . احتیاجات ما راجع بواکسن و سرم خیلی زیاد است . امراض مختلفه مسریه در این مملکت وجود دارد و همه مردم مبتلا هستند لیکن وبا بر سبیل اتفاق حادث میشود و ممکن است بر سبیل اتفاق هم سرمش را تهیه کرد ولی امراض که عادتاً اکثر اوقات در مملکت وجود دارد و بایستی یک سرمهائی این مؤسسه که ما داریم برایش تهیه کند مثلاً در این مملکت گلو درد زیاد است که دقتتری میگویند و همچنین سیاه زخم که هم مضر بحیوانات است و هم مضربانسان . در این قسمت هیچ توضیح ندادند که آیا سرم برای اینگونه امراض هم ساخته شده یا خیر ؟ یا اینکه کار این مؤسسه منحصر است بساختن سرم و واکسن برای وبا و آبله اگر این طور است بنده عرض میکنم فوق العاده ناقص است . چرا منحصر باین کارش کرده اند که فقط سرم برای وبا و آبله بسازد (دیوان بیگی - آقای رئیس صحیه مثال زدند) در صورتی که انستیتو پاستور باید برای امراض مختلفه سرم بسازد و چنانچه فرمودند این شخص میکرب شناس است و سرمهای مختلفه باید بسازد . این یکی از عرایض بنده است . ثانیاً راجع بترتیب شاکرد . سابق بر این هم یعنی در کنترات این آدم در ابتدا قید و شرط شده بود که شاکردانی تربیت بکند . بنده اطلاع دارم یکی دو نفر که الان در خارج هم مشغولند و خون را تجزیه میکنند از شاکرد های این آدمند لیکن ما امیدوار بودیم که در اینمذت زیادی که این آدم متصدی این کار است شاکرد های زیادی تربیت کرد . باشد که چنانچه آقای آکاسید یعقوب اظهار فرمودند نه اینکه شعبه در ولایات داشته باشد بلکه یک نفر آدم فقط برای تجزیه خون برای ایالات و ولایات عمده لازم است اقلأ یک شاکرد هائی که تصدیق شده باشد که وجودشان نافع است و ضرر نیست تهیه کرد . باشد بنده سراغ ندارم خوبست توضیح بدهند آقای رئیس صحیه که چند نفر تهیه کرده اند و اصل غرض بنده که در تحت عنوان مخالفت این جا حاضر

ندم این است که چه داعی پیدا شده که شما حقوق

را زیاد کردید بنده میخواستم عرض کنم این افراط کاری ما را دچار مشکلات میکند ما امروز داریم در این خط سیر میکنیم که مستخدم خارجی بیاوریم و کم کم برای هر چیز حتی اگر چنانچه یک سگی را آوردیم برای پیدا کردن دزد باید یک شخصی را هم بعنوان متخصص برایش بیاوریم در صورتیکه این حس در ما زیاد شده با آن حالت افراطی که داریم مثلاً مسیوهس چندین هزار تومان میبرد خیلی دچار مشکلات میشویم علاوه بر این اسباب قطع سائرین شده است و روز افزون دارند تقاضای ازدیاد حقوق میکنند دلایلش چیست ؟ این همان آدم است با همان ماموریت از ما هم بدی ندیده کم خدمتی هم نسبت بار نشده لا اقل خودش اخلاقاً بایستی موافقت کند و نقطه نظرش تمام گرفتن اضافه حقوق نباشد بنده عقیده ام این است که هیچ لزوم نداشت که شما زیاد از ماهی پانصد تومان داده باشید . الان قائل شده اید هفت هزار و دویست تومان کم کم هم دارد ترقی میکند خدا کند که میکروبهایش ترقی نکند این بود عرض بنده .

رئیس - آقای ملک زاده

دکتر ملک زاده - بنده از آقای کازرونی اظهار

تشکر میکنم که نظر اهل فن را در این مسئله محترم شردند و اظهار حسن عقیده در این موضوع کردند و چون این اولین دفعه نیست که مسئله انستیتو پاستور و متخصص که در آنجا کار می کند مورد مذاکره در مجلس شورای ملی شده است و اینموضوع چندین دفعه مورد بحث واقع شده و یک انعکاس فوق العاده هم در خارج پیدا کرده است حتی نظرم است در دوره گذشته در موقع انتخابات اصفهان کنفرانس مخالفین و موافقین انستیتو پاستور دادند چون یک موضوعی است که بصحت عمومی خدمت میکند و با تمام افراد مملکت تماس دارد این است که اگر اجازه بدهند قدری امروز در آن بیشتر صحبت بشود و روشن تر شود گمان میکنم

بهرت است انستیتو پاستور مهمترین مؤسسه است که در دنیا بنوع بشر خدمت میکند بنده هیچ وارد جزئیات فنی و علمی این قضیه نمیشوم فقط يك احصائیه که در پاریس از روی دقت از بعضی امراض تهیه شده است که دو تا کلمه است و آن را بنظر آقایان میرسانم و آن احصائیه معلوم میکند که نتیجه انستیتو پاستور و این مؤسسه در این سنوات اخیر تا چه درجه بوده این احصائیه بیست و پنجسال است از (۱۸۸۱) تا (۱۹۰۶) در (۱۸۸۱) اشخاصی که مبتلا به حصه بوده اند در هزار نفر پنجاه و پنج نفر از حصه فوت کرده اند در صورتیکه بعد از بیست و پنجسال در نتیجه سرم ضد حصه پنجاه و پنج رسیده است به هشت تا مخصوصاً در جنک ها این سرم در جنک بین المللی و در جاهائی که جمعیت زیاد است و مرض حصه سرايت فوق العاده میکند یک نتایج فوق الحسنه و فوق العاده بخشیده است. خود بنده شاهد این قضیه هستم که پس از قحطی نظر آقایان هست که یک حصه فوق العاده در ایران آمد و در آنوقت این سرم را آورده بودند اینجا و بنده هم افتخار داشتم که ریاست صحیه اطباء قشونی را عهده دار بودم و یکی دو فوج را که در آنوقت بریگاد مرکزی خوانده میشد از این سرم فرستادم و تلقیح کردیم و مخصوصاً وضعیت مزاجی آنها تحت مطالعه و دقت قرار گرفت و تقریباً بیش از دو سه نفر از آنها مبتلانشدند. و خوشبختانه شفا یافتند باز در (۱۸۸۱) در هزار نفر که فوت کرده بودند چهل و هشت نفر بواسطه مرض آبله فوت کرده بودند و بعد از بیست و پنجسال در هزار نفر عده متوفیات بواسطه مرض آبله مابین یک و صفر بوده است تقریباً بکلی خطر آبله در اروپا در نتیجه تلقیح واکسن از بین رفته است و همچنین در همان تاریخ در هزار نفر شصت نفر بواسطه مرض دیفتری تلف شده بودند مخصوصاً بچه ها و بعد از بیست و پنجسال هشت نفر شده بود...

آقا سید یعقوب - در ایران بوده است ؟

ملك زاده - خیر در پاریس (آقا سید یعقوب -

با چه) در بیست سال قبل بچه هائی که متولد میشدند تا يك مراحل را طی نمیکردند از قبیل مرض آبله، خناق، سرخچه و امثال اینها پدر و مادر اصلاً این بچه ها را بچه ماندنی فرض نمیکردند خوشبختانه امروز در نتیجه بهبودی امور صحیه و همین سرم ها که بواسطه انستیتو پاستور در دنیا تهیه میشود می بینیم خطر مرض خناق و دیفتری تقریباً دارد از بین می رود و هم چنین آبله. حالا اگر خود مردم حاضر میشوند که آبله بگویند و با مجاهدت فوق العاده که دولت بکار میبرد که مردم بیابند آبله بگویند و نمی آیند این دیگر مربوط بکسی نیست. مسئله سرم و با يك نتیجه غیر قابل تصویری داده است که اگر بخواهیم وارد این موضوع بشویم و تجربیات خود را در اینموضوع عرض کنم وقت آقایان را تلف میکنم (بعضی از نمایندگان صحیح است) از این جهت نظر میکنم (نمایندگان صحیح است) خودم هم موافقم و عقیده ام همین است دوسه نکته بود که میخواهم بعرض آقایان برسانم یکی این بود که فرمودند علت اینکه انستیتو پاستور در ایالات و ولایات شعبه پیدا نکرده است چیست. اولاً خاطر محترم آقایان مستحضر است که عملیات انستیتو پاستور جز يك عملیات کوچک و محدودی که عبارت از تجزیه خون یا امتحان اخلاط است که سایر عملیاتی مانند سرم سازی و غیره محدود نیست بلکه يك عملیات عمومی است و این عملیات عمومی منحصر بطهران و ولایات نیست حتی ممالک مجاور هم (امید وارم طوری توسعه پیدا کند) تا بتوانند استفاده کنند و بعلاوه اینجا هم جواب سؤال یکی از آقایان داده میشود که توسعه این مؤسسه آدم میخواهد اشخاص متخصص می خواهد و متخصص شدن در این فن هم چندین سال وقت لازم دارد. در نتیجه سعی که شده است چندین

نفر نخبیلات خودشان را تمام کرده اند و بنده مفتخرم عرض کنم که امروز در یکی از مهمترین نقاط مملکت که از نقطه نظر صحی بنادر جنوب است در آنجا مشغول کار هستند و انستیتو پاستور دائر کرده اند و در حقیقه يك سد صحی در مقابل امراض مسریه و خصوصاً مرض وبا مرض طاعون که دائماً در ممالک همسایه است و اگر باطلاعات و تلگرافانی که از طرف مجمع اتفاق ملل هر هفته میرسد ملاحظه فرمائید دائماً در هندوستان مرض وبا شدت دارد و در بین النهرین هم مرض طاعون و عجاله خوشبختانه بواسطه خاطر این دوفتر متخصصان که یکی دکتر بهرامی و یکی دکتر قدسی (که من مخصوصاً اسمشان را میبرم که حقیقتاً از زحمات آنها شده باشد) يك سد صحی در مقابل این ممالک تهیه شده و الحمد لله یکی دو سال است بواسطه مواظبت و مراقبت آنها توانسته اند جلوگیری کنند از سرایت این امراض و این نکته هم نگفته نماند که از نقطه نظر صحی سواحل و بنادر ما مهمترین نقاط دنیا است و طوری مورد توجه اتفاق ملل و دنیای شمنان است که نظر آقایان هست که صحیه بنادر ما در دست اجانب بوده و خوشبختانه در تحت تأثیر توجه بخصوص اعلیحضرت همایونی و لیاقتی که کارکنان صحی نشان داده اند امروز بنادر ما از نقطه نظر صحی بدست متخصص صحی و مامورین اداری اداره میشود (نمایندگان صحیح است) و لیاقت خودشان را کاملاً در نظر مجمع اتفاق ملل و دنیای متمدن احرار از کرده اند و نشان داده اند و همینطور هم مشغول شدند و الان شعبات کوچک انستیتو پاستور بدست ایرانی ها اداره میشود و چندین شعبه کوچک هم از خارج تهیه کرده اند و در این شعب مشغول گردند. يك قسمت راجع بحقوق این متخصص فرمودند اینطور که گفته شد دکتر کراندل حقیقه یکی از بهترین مستخدمینی است که ما تا بحال داشته ایم يك شخص کارکن و کاردان و يك شخصی است

که همیشه فکرش متوجه بکار خودش است و همینطور که آقای رئیس صحیه توضیح دادند يك خدمات خیلی زیادی در ساختن سرم ها کرده است ولی این را عرض کنم که نمیشود تمام این سرم ها را در اینجا تهیه کرد. يك آسپیرین (یکی از نمایندگان آسپیرین که سرم نیست) را که تمام ماها محتاجیم چرا در ایران تهیه نمیکند؟ يك وقتی گفتند هیچده ملبون برای ساختن کارخانه آسپیرین در یکی از ممالک متمدنه اعتبار داده شده است خیال میفرمائید با دو هزار تومان و پنج هزار تومان میشود این کار را کرد؟! اینطور نیست بعضی از سرم ها هست از قبیل سرم وبا که در اینجا تهیه شده است و خود من شاهد قضیه هستم که سرمی که در اینجا تهیه شده بود در موقع عمل نافعتر و بهتر از سرم هائی بود که از آلمان آورده بودند و خود بنده که شاید سیصد هزار نفر را تلقیح نمودم مجبور بودم سرم هائی را که از آلمان گرفته بودند سه مرتبه تلقیح بکنم در صورتی که سرم هائی را که اینجا تهیه شده بود یکمرتبه و گاهی دو مرتبه که تلقیح می کردم کافی بود و نتیجه ازش حاصل میشد این است که اگر يك قدری هم بر حقوق او اضافه کرده اند از نقطه نظر حق شناسی بوده است و این مابین خود مستخدمین ایرانی هم معمول است که يك نفر دو سه سال که خدمت کرد از روی صحت و درستی حقاً باید يك ارتقاء رتبه و ازدیاد حقوقی نسبت باو داده شود و این رعایتی است که صحیه و وزارت داخله کرده و بعقیده بنده بمورد هم بوده و امید وارم همه آقایان هم موافقت فرمایند که این مؤسسه عام المنفعه در همه جا توسعه پیدا کند و مملکت بتواند استفاده کند.

جمعی از نمایندگان - کافی است

رئیس - رأی میگیریم بماده اول موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده ۲ - برای مخارج مراجعت متخصص مزبور تا میزان پانصد تومان بدولت اعتبار داده میشود.

رئیس - آقای امیر اعلم

دکتر امیر اعلم - بنده موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - از فرمایشات آقای دکتر در مقدماتی که بیان کردند بنده عرضی ندارم اما در اینکه وکیل مجلس نباید بگوید ما این خرج را کم میدانیم با وکالتی که ما داریم ما ناظر هستیم ناظر باید همیشه مواظب خرج کم باشد نه اینکه بنده حالا که در صحیه هستم یا در وزارت معارف هستم لایحه که از آنجا می آید من تمام قواء خودم را روی آن بگذارم که آن لایحه بگذرد خیر وکیل باید فکرس در کم خرج کردن باشد. نه اینکه بگوید خیر هفت هزار و دوست تومان کم است هشت هزار و دوست تومان کنید خیر چرا نظر وکالتی مان از بین میرود بنده در اینجا راجع بماده دوم تحقیق کردم در کیسیون گفتند ما دیدیم متخصصی که آوردیم مخارج سفر اینها را سیصد تومان کردیم چه شده که این پانصد تومان در نظر گرفته اند جواب دادند در کنترات سابق پانصد تومان بوده حالا هم همان میزان پانصد تومان را قرار دادیم. آقا اگر کنترات سابق معتبر است شش هزار تومان را چرا زیاد کردید (فیروز آبادی - صحیح است) اگر نظر بسابقه است و کنترات سابقه معتبر است چرا هفت هزار و دوست تومان کردید؟ دلیل چه چیز است؟ برای چه؟ پس نظر تان این نبوده نظر که این نبوده شما در اینجا هزار و دوست تومان قرار دادید دیگر مخارج مسافرت چرا بدهیم در وقت سفر کردن هم تعلیم علم میکند؟ باید کشتی محترم نمره اول و یک جای صحیح بنشیند از اینجا تا پاریس اینطور ها مخارج ندارد پانصد تومان ما چرا بدهیم؟! ما باید مخارج برگشتن

یک شخص محترم محترمی را باندازه خودش بدهیم دیگر پانصد تومان چرا بدهیم؟! شما که آمدید در اینجا آن کنترات سابق شش هزار تومان را هشت هزار تومان کردید پس معلوم شد که آن سابقه در نظر تان نبوده است چرا در سایر متخصصینی که از برای تعلیم و تربیت آوردیم داده اید متخصصینی که از برای تعلیم و تربیت آوردیم و همینطور دیگران سیصد تومان قرار دادیم ولی اینرا پانصد تومان قرار دادید این است که بنده با این پانصد تومان مخالفم.

رئیس - آقای امیر اعلم

دکتر امیر اعلم - عرض کنم که اصل لایحه ماده اول بود که آقایان مشروحاً و رئیس محترم صحیه بیان کردند اما راجع باین ماده و پانصد تومان که آقای آقا سید یعقوب میفرمایند چون ما وکیل هستیم باید مخالفت کنیم البته این پانصد تومان يك اعتباری است که بوزارت داخله داده میشود که بعد از سه سال این شخص بخواهد برود پرداخته شود بنده پیتز خودم حساب کرده ام که اگر يك کسی بخواهد یعنی يك شخص محترم مجلی بطوری که آقای آقا سید یعقوب اظهار فرمودند مسافرت کنند تقریباً همین قدر ها خرجش میشود و البته هیئت محترم دولت وقتی که پیشنهاد مخارج مسافرت را کردند این حساب ها را همه را کرده و مطالعات خودشان را نموده اند و این يك چیزی و يك همچو وجهی نیست که ما بگوئیم يك چیز زیادی خواسته اند بدهند که وقت مراجعت بخواهند پنجاه تومان با او کم و کسر کنند بنده گمان میکنم سزاوار نیست که با او يك چنین مخالفت هائی در پنجاه تومان و شصت تومان بکنیم و در آخر عرض میکنم انستیتو پاستور یکی از مؤسسات مهم است و این شخص را که آورده اند خدمت کرده و حالا برای پنجاه تومان یا صد تومان سزاوار نیست ما با او مخالفت کنیم بنده از نقطه نظر اهمیت مجلس هم صلاح نمیدانم.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - موافقم

رئیس - آقای عدل

عدل - موافقم

جمعی از نمایندگان - مخالفی ندارد

رئیس - پیشنهادی از آقای دشتی رسیده است:

پیشنهاد آقای دشتی

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۲ این قسم نوشته شود: ماده ۲ - برای مراجعت متخصص مزبور مبلغ دوست تومان بدولت اعتبار داده می شود.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم نقطه نظر بنده کاملاً واضح است

انسان در مخارج نباید افراط کند و نباید بچه حاجی شد از اینجا تا پاریس خرجش معلوم است نهایت صد و پنجاه تومان است یا برای این شخص دوست تومان است پانصد تومان معنی ندارد چه داعی داریم که این کار را بکنیم بر فرض که ما میگوئیم رئیس انستیتو پاستور يك آدم لایقی است بسیار خوب ما در مقابل باو حقوق میدهیم چون از او هم راضی بودیم حقوقش را زیاد کردیم اگر در آخر هم دولت مصلحت دید يك انعامی هم بهش میدهیم اما بعنوان خرج سفر پانصد تومان دادن معقول نیست

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - اگر این کنترات جدیدی بود که برای رئیس انستیتو پاستور منعقد شده بود و يك خرج سفری برای او اضافه میکردند البته این اعتراض نمابنده محترم وارد بود ولی در کنترات سابق برای مخارج ایاب و ذهاب مسیو گراندل مبلغ هزار تومان اعتبار منظور بود و هیچ موجب و دلیلی نیست برای اینکه در کنترات جدیدش مخارج مراجعت او را کم کنند

مضافاً باین که این مخارج مسافرت حتمی و قطعی نیست این يك مبلغ اعتباری است که بدولت داده میشود که هر قدر از این را صلاح دانستند میدهند و بقیه برای دولت ضبط میشود

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای دشتی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. رأی میگیریم بماده دوم

آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود:

ماده سوم - سایر شرایط کنترات مشار الیه تابع مقررات قانون ۲۳ عرقب ۱۳۰۱ خواهد بود

رئیس - آقای کیا

کیا نوری - بنده مخالفت زیادی نسبت باین

ماده ندارم فقط میخواستم از آقای رئیس صحیه تشکر کنم که حقیقه در امور صحیه خدماتی باین مملکت کرده اند از جمله همین متخصصی است که برای اداره صحیه مملکت آورده اند ولی میخواستم عرض کنم که بین طبیب های سابقمان يك عده طبیب های ایرانی داشتیم که يك قدری احتیاط میکردند و يك قدری آدم میکشند ولی امروز ما طبیب های خوب داریم اصل علم طب امروز موضوع شده است بيك چیزهائی که اگر ما آنها را نداشته باشیم باید گفت که طبیب نداریم ملاحظه فرمائید اگر درجه حرارت مال تشخیص تب ناقص باشد طبیب نمیتواند تشخیص بدهد....

آقا سید یعقوب - ماده سوم است

کیا نوری - اجازه بدهید کنترات سابق ایشان چه

بوده میخواستم بایشان تذکر بدهم که در این کنترات جدید این قسمتی را که میخواستم عرض کنم باید ملاحظه شود و آن این است که اداره انستیتو پاستور يك

خطا هائی میکنند و مکرر عده از آقایان شاهدند که اشتباهات کرده اند و میکروب مالاریا را بجای میکروب دیگری تشخیص داده اند و این جا با یکی از آقایان مذاکره شد که این چطور میشود با این که یک نفر آدم متخصص فنی است این تجزیه را در اداره انستیتو پاستور اشتباه کرده است و الا این که یک شخص متخصصی است و حقیقه خدمت کرده و ما میتوانیم از خدمات او نتایج بزرگی بگیریم ولی چیزی که هست اداره صحیح یک اختیاراتی باو نداده است که بتواند شاگرد ها و اشخاصی را که تربیت میکند هر کدام را در موقعیت خودشان بگذارد باین جهت در عمل آنطوریکه شایسته است نمیشود این است که از خارج می بینند تجزیه هائی که میشود در این تجزیه ها اشتباه میشود بنده فقط با آن ارادتی که بمحضرتعالی دارم (خطاب به رئیس صحیه) و شما را بهترین شخص میدانم برای این کار خواستم تقاضا کنم که اگر ممکن میشود یک اختیاراتی به دکتر گراندل داده شود که در تشکیلات انستیتو پاستور بتواند کار هائی بکند .

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای ملک زاده

دکتر ملک زاده - بنده این که اجازه خواستم برای این بود که رفیق اشتباهی بشود چون مکرر خود بنده هم این شکایت را شنیده ام شاید به صحیح کل هم این شکایت شده باشد و چند روز قبل هم که در کمیسیون بودجه این لایحه مطرح بود در اطراف این موضوع مذاکره شد و تقریباً یک شبهه در افکار عمومی پیدا شده این است که بنده خواستم در این موضوع توضیح بدهم اولاً تصدیق میفرمایند که علم طب هنوز کامل نیست و وقتی علم طب کامل میشود که کسی نمیرد و بعقیده بنده این تکمیل و کامل شدن علم طب بنا بر عقیده خودم برخلاف طب است پس این علم نه حالا و نه هیچوقت کامل نیست و نمیشود . ثانیاً یک شکایت هائی میشود از انستیتو پاستور که بول داده ایم امتحان

کنند از نقطه نظر مالاریا گفته است این شخص مالاریا نداشته است بعد معلوم شده یعنی در معالجه امتحان کرده اند دیده اند مالاریا داشته مکرر این اتفاق افتاده است یا یک شخصی که احتمال میرفته است مسلول است اخلاط او را داده ایم به انستیتو پاستور تجزیه کرده است جواب منفی داده است و گفته است که خیر این میکروب سل ندارد ولی بعد که امتحان شده معلوم شده است که مسلول است یا بالعکس . این را میخواستم توضیح بدهم خدمت آقایان که جوابی را که انستیتو پاستور یا کمیته دارالتجزیه ها نسبت باین امتحانات میدهند قسمت مثبتش قطعی است و علمی است ولی قسمت منفیش همیشه در حال تردید است چرا بواسطه اینکه ممکن است یک کسی مبتلا بمالاریا باشد خودش را بدهند بانستیتو پاستور یا اگر حیاط داشت بخود پاستور یا بهترین متخصص این فن و امتحان کند و آن حیوان یا میکروب همانوزوئ را در خون نیند یا نباشد پس تصدیق کنید که وظیفه یک نفر متخصص است که آنچه وجداناً و علماً تشخیص داده است تشخیص خودش را بنویسد و بنویسد که توی این خون آن میکروبی که منظور شما بوده است نیست در صورتی که ممکن است آن مالاریا داشته باشد و بدهم بروز کند و دفعه دوم و سوم تجزیه کنند و پیدا کنند همین طور راجع به مسلولین بکلیت مسلولین هستند که سل مفتوح بآن میگویند که میکروب داخل اخلاط میشود یعنی آن مراکز سل که در ریه است باز شده است بطرف خارج و میکرب دارد و در اخلاط دیده میشود ولی وقتی که خیر محصور باشد آن مرکز مرض میکرب دارد ولی در اخلاط دیده نمیشود چند دفعه هم ممکن است اخلاط یک مسلولی را امتحان کنند و هیچ میکرب نینند بنابر این نمیشود تقصیری متوجه انستیتو پاستور کرد یا اشخاصی که متصدی این فن هستند . این را برای توضیح عرض کردم .

جمعی از نمایندگان - کافی است .

رئیس - موافقین با ماده سوم قیام فرمایند (اغلب

نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد . مذاکره در کلیات است . آقای امیر اعلم

امیر اعلم - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در کلیاتش بهمان طریقی که گفته شد مخالفم یکی اینکه خیلی خوب وجود این شخص که لازم شد لازم نیست ما سه سال کنترات کنیم ممکن است که یکسال منتهی دوسال کنترات کنیم همچنین که گفتند یک عده هم که تقدماً ما متخصص پیدا کردیم بواسطه وجود ایشان و تعلیمات ایشان در یکسال یا دوسال دیگر ممکن است یک عده دیگر پیدا شوند که محتاج بسال سوم نباشد من باین نظر محتاج نیستم خودمان را که سه سال کنترات کنیم بلکه یکسال منتهی دوسال را کافی میدانم و راجع بحقوق راجعش هم بنده مخالفم بهمان طریقی که مذاکره شد باید هر چیزی را باندازه خودش معین کرد از اینجا بپاریس باصدا تومان خرج ندارد اسم که میگذارید باید اسمی توافق داشته باشد نه اینکه اسم بگذارید و با اسمی توافق نداشته باشد از اینجا تا پاریس هیچکس با صد تومان نمیرود مگر اینکه بخواد مخارج بیهوده و گراف بکند نسبت باین دو قسمت بنده مخالف بودم حالا هم

رئیس - آقای امیر اعلم

امیر اعلم - نماینده محترم آقای فیروز آبادی مخالفتی کردند فقط مقصودشان این بود که یکسال باشد اگر بنده میدانم که دولت قبول میکند و مجلس هم تصویب میفرماید بنده آن سه سال را شش سال پیشنهاد میگردم ولی اینکه یک معامی که میآید برای یکسال کنترات بود همیشه فکر رفتن است و آنطور که باید نمیتواند خدمات خودش را انجام بدهد و نه شاگردانی که ما میخواهیم میتواند در مدت یکسال برای ما تربیت کند

پس امید وارم که آقای فیروز آبادی هم تصدیق بفرمایند حالا اگر زیاد تر نیست همین سه سال باشد . در سایر ممالک بنده دیده ام آنهایی که کنترات میکنند برای معامی یا مسائل فنی اغلب شش سال و هفتسال بلکه برای ده سال کنترات میکنند که تقریباً آنکسی که کنترات میشود چون میدانند مدت مدیدی خواهد ماند تمام قوای فنی خودش را بکار میبرد و شاگردانی که باید تربیت کند . بنده خواستم استفاده کنم از این اجازه که به بنده داده شد برای رفع بعضی اشتباهات که آقای ملک زاده هم اینجا بعضیش را فرمودند . گاهی بنده می شنوم که می آیند پیش ما هم شکایت می کنند که خونی را داده ایم در انستیتو تجزیه کنند که خون انسان است یا حیوان جواب صحیح داده نشده پس این چه انستیتوی است و ما چه استفاده از او میکنیم ؟ اولاً باید دانست که انستیتو پاستور برای این نیست که یک خون خشکیده و کمی بیاورند تشخیص بدهد که این خون حیوان است یا خون آدم . این راجع میشود یک مطلب یا یک رشته دیگری که آن طب قانونی است که وسائل و ترتیبات دیگری دارد وظیفه انستیتو این نیست که تجزیه ادرار کند یا خون را بفرستند آن جا تجزیه کنند خیر غالباً از این است اگر ما میخواستیم برای این باشد که گاهی تجزیه خون بکند و ببیند در آب میکرب مالاریا هست یا خیر یا اینگونه تجزیه خلط را بکنند ببینند میکرب سلی در او پیدا میشود یا نه دلیلی نداشت که یک شخص عالمقامی را بخواهیم اینجا و بخارجی هم بکنیم این سه تجزیه را بکنند ممکن بود همین شاگردانی که اینجا تحصیل میکنند همین کارها را بکنند ولی مقصود از انستیتو پاستور تقنیشات علمی و فنی است مثلاً ما همیشه میگوئیم که چرا در یک مرضی که هست در ایران یک اقداماتی نشده که به بینیم میکربش چیست و علاجتش پیدا نشده . مگر هوش اطباء ایرانی کمتر از هوش اطباء خارجه است ؟! خیر اینطور نیست برای اینکه تاریخ ما نشان داده که اولین اساتید معالجه ایرانی بوده اند

بوعلی سینا و سایرین که تا صد سال پیش حتی کتابهای آنها را در ممالک خارجه در دارالفنونها تدریس میکردند و ترجمه لاتینی کتاب بوعلی سینا هفده مرتبه تجدید شده است پس اگر ما نداشتیم برای این بوده است که وسائلس را نداشتیم بنده تحصیل میکردم در اروپا و برای اینکه بخوام فن خودم را پیش ببرم میدیدم وسیله نیست کم کم آنهائی که یاد گرفته بودم از یاد رفت حالا الحمدلله که داریم وسائلس را فراهم میآوریم یکی از وسائلی که ما داریم همین انستیتو پاستور است برای این که یکی از طبای ایرانی که متخصص در فن میکرب شناسی میشود وقتی که بر میگردد وسائلس اینک معلومات خودش را از پیش ببرد و فراموش نکند و شاید هم در سایه هوش و ذكاء خودش يك چیزی را پیدا کند در انستیتو پاستور ایران میشود. ما اگر انستیتو نداشته باشیم ممکن نیست این وسائلس را داشته باشیم همینطوریکه یکی از نمایندگان محترم فرمودند واکسن تنها وبا و آبله نیست این صحیح است تمام اینها را میشود اینجا درست کرد برای سیاه زخم در انستیتو پاستور دارند سرم درست میکنند ممکن است واکسنش را درست کنند و ما استفاده کنیم برای تجارت روده و پوست که گاهی مذاکره میشود و همه آقایان علاقه مندند ممکن است تمام گوسفندان مملکتان را ما واکسن بزنیم که هیچ ناخوش نشوند و در مسئله تجارت روده نتوانند در باب روده‌های ما ایرادی بکنند انستیتو پاستور منشأش در این است که بتواند واکسن بدهد تمام گوسفندها را واکسن بزنند اصلاً این مرض مرتفع شود مثل اینکه در خارجه مرتفع کرده اند و خیلی هم آسان است و انستیتو پاستور هم ممکن است این کار را بکند و همین که وسائلس مرتب شد البته این کار را خواهد کرد و حالا يك خدمت خیلی مهمی هم دارند که عنقریب بمعرض آزمایش گذارده خواهد شد آن سرم برای مرض سل است یعنی اخیراً کشف شده است که اگر اطفال را در همان چند روز اول

در همان ده روز اول يك سرمی را بآنها بخوراند و لوائیکه مادرشان مسلول باشد سهل نخواهند گرفت البته آقا بن نمایندگان محترم میدانند که مرض سل در ایران دارد جلو میرود یکی از وسائلس جلو گیریش این است که این سرم ایجاد شود که باطفال بخوراند که حتی مادر طفل هم مسلوله باشد آن طفل دیگر نمیکرد و این سرم را باید باو خوراند در همان روزهای اول و این سرم هم سرمی نیست که بتوانیم از خارجه بیاوریم برای اینکه ضایع میشود از قراری که بنده شنیده ام در انستیتو پاستور عنقریب این سرم البته با يك همچو آدم عالم کافی که داریم مثل پرفسور کراندل که پرفسور هستند تنها دکتر نیستند و در انستیتو پاستور های دیگر هم بوده اند در غیر فرانسه البته در سایه کمک دولت و وسائلس علم و دانائی او این سرم را که تازه اختراع شده و ممکن است هزارها اطفال ما را نجات بدهد بکار ببریم لهذا هر چه بنده بخواهم عرض کنم البته آقایان نمایندگان قبل از بنده فرمودند یکی از چیزها همین مسئله قرطین است که ما نداشتیم و اطباء ما نمیتوانستند در قرطین خانه‌ها برای جاوگیری امراض عرض اندام کنند و بحمدلله حالا تنها در بنادر جنوب نیست در سایر نقاط در غرب هم هست که اطباء صحیحی که فرستاده اند اینها مشغولند و آقایان میدانند که در مسائل امراض ساریه قرطینه و میکرب شناسی چه اندازه اهمیت دارد برای این که مسائل بین المللی است و طبیبی که رئیس قرطینه است باید حرفش شنیده داشته باشد و این اطباء را هم که حالا در قرطینه هستند ما هستند و حرفشان شنیده است در سایه ایجاد انستیتو پاستور ما دارای اینها شده ایم وبعلاوه پرفسور کراندل در مدرسه تدریس میکند درس میکربولوژی یعنی (فنا میکرب شناسی) را تدریس میکند در مدارس ما و این علاوه بر وظایفی که در خود انستیتو دارد در مدرسه طب هم تدریس میکند و شاگردان ما هم میکرب شناسی را از او یاد میگیرند و دیگر لازم نیست سه يك دیگری برای این فن بخواهیم. و این را قبول میکنم

است تدریس میکند. و اما اینکه فرمودند در کنتراش چیزی علاوه کنیم که اختیارات داشته باشد این را خود اداره محترم صحیح البته ملاحظه خواهد کرد مثلاً اگر رئیس در حدود بودجه اش بخواد فلان صندلی را بخرد و فوریت دارد اگر این را بمجرای ادارش بیندازد این صندلی عوض این که امروز حاضر بشود بعد از يك هفته حاضر خواهد شد اینرا خود اداره صحیح ترتیبش را خواهد داد که اگر در انستیتو پاستور يك چیزهای لازم فوری باشد بتواند حاضر کند قبل از اینکه دوره ادارش را که خیلی طول میکشد سپر کند البته نماینده محاسباتشان آنچه خواهد بود و چون ریاست صحیح مسئول آن پول است که داده میشود يك ترتیبی داده شده است که هم آن چیز لازم فوری زود حاضر شود و هم بامر محاسباتشان ضرری وارد نیاید در کنتراش نمی شود يك چیزی علاوه کرد راجع بمخارج مراجعتش هم البته همانطور که عرض کردم این را دولت بعد از مطالعات زیاد معین کرده وبعلاوه اعتباری است که بوزارت داخله داده میشود و برای يك معامی که اینهمه خدمات میکند و برای ما شاگرد پرورنده واقعاً طبای خوب برای ما تهیه کرده و در زیر سایه همچو موسسه دارای علوم میکربولوژی که تا چند سال قبل هیچ در ایران نبود و اطباء ما اغلب میکربسکب دارند و میکرب شناسی میدانند در این باب برای پنجاه تومان و صد تومان که در وقت مراجعت پس از سه

اسامی موافقین - آقایان: الفت - فرشی - ایاجان - عدل - طباطبائی و کبلی - رهبری - اقبال - مجدضائی - فولادوند - فتوحی - موقر - سهراب خان ساکینیان - پور محسن - مسعودی - دربانی - کاشانی - عامری - آقا زاده سبزواری - مؤید احمدی - دکتر طهرانی - اسفندیاری - لاریجانی - اسکندری - امیر تیمور - حاج میرزا حبیب الله امین - دبستانی - حاج علی اکبر امین - محمد آخوند - جهانشاهی - افسر - یاسالی - شهبانی - هزارجریبی - دکتر سنک - بیات - بنکدار - آقا سید مرتضی وثوق - روحی - افغمی - آقا حسین آقایان هرمز - جلایی - زوار - رحیم زاده - حبیبی - شریفی - طالشخان - مهدوی - میرزا یانس - مفتی - امیر دولتشاهی - محمد علی میرزا دولتشاهی - ضیاء - دکتر عظیمیا - وهاب زاده - طباطبائی دنیا - عباس میرزا فرمانفرمایان - دیوان یکی - دکتر امیر اعلم - قاضی نوری - دکتر ملک زاده - نجیر فرمند - توخت - اسدی - جشیدی - ایزدی - آقا سید کاظم بزدی - صادقی - کیا - نوری - مولوی - دکتر لقمان - میرزا محمودخان ناصری - مصباح فاطمی - عبدالعزیز خان دنیا - خواجوی - حکمت - بزرگ نیا - ذوالقدر - شریعت زاده - احتشام زاده - دشتی - حاج سید محمود - رفیع - پالیزی - ظفری - کفائی - مخالف - آقای فیروز آبادی.

معلمی استخدام نماید و چنانچه پس از مدت ششماه خدمتی بآنها رجوع نگردید در ششماه دوم دولت بآنها حقوق رتبه سه اداری را خواهد داد و هر گاه پس از یکسال استخدام محل حاجت واقع نگردید میتوانند برای خود شغل دیگری در سایر ادارات دولتی مطابق بصره ماده سوم قانون اعزام محصلین بخارجیه تهیه نمایند
بصره - چنانچه پس از اشتغال معلمی تغییر شغلی پیدا کنند مدت معلمی جزء خدمت محسوب شده و بر رتبه ۳ آنها اضافه میشود.

رئیس - ماده سوم مطرح است. آقای کیا

آقا سید یعقوب - ورقه خارج

رئیس - صحیح است

کیا نوری - بنده در تعقیب فرمایشات آقایان خواستم عرض کنم البته بمعاون محترم وزارت معارف حق میدهم طرفدار معلمین باشند و بنده خودم هم معتقدم که باید معلم را خیلی محترم شمرد ولی در عین حال باید طوری باشد که بداره عمومی مملکت اختلالی وارد نکند بنده تصور میکنم که در این ماده باز فرق گذاشته شده است بین محصلینی که اعزام شده اند برای اروپا و محصلین داخله اگر چه اینجا راجع بمعلمین خارجی هم ضمیمه شده ولی تصور بفرمائید الان بکنفر همینطور که الان مذاکره میکردیم راجع باهیت صحیه اشخاصی که برای طب رفته اند ز اینها فردا مراجعت میکنند و باید معلمین مدرسه طب شوند و بالاخره برای صحیه مملکت و احیای مردم خدمت بکنند تصور نمیفرمائید که این قیدی که اینجا فرمودید معلمین خارجی و داخلی برتبه ۴ و اینها برتبه ۳ چقدر صدمه بآنها وارد میآورد (آقا سید یعقوب - یکی کردند مساوی کردند) عرض کردم معلمین داخلی و خارجی برتبه ۴ اما سایرین برحسب آن چیزی که دوره ششم گذرانده اید برتبه ۳ میشوند (همه بین نمایندگان -

زنانسه مشغولند و زندگانی میکنند (آقا سید یعقوب - بیآند آقا وزیر میشوند) اینها با يك همچو زحمتی زندگانی میکنند (کازرونی - خدا بفریادشان برسد!) بیچارهها اینچور دارند زندگانی میکنند خوب شما آنها را با این زحمتی که کشیده اند قائل میشوید برتبه سه سه شخصی که در خانه خودش است همینجا حالا مثلاً تصور میفرمائید که مدارس ما اینجا طوری تنظیم شده که محتاج بفرستادن بخارج نیستیم خیر محتاجیم پس اگر محتاجیم نباید ما حاضر شویم که اسباب افسردگی برای جوانهایی که حاضر میشوند بروند اینجا فراهم شود و اینطور نیست که اینها آنجا که رفته اند مشغول عیاشی هستند خیرسر رسنها آنجا مواظبند و اینها هم در يك شهرهای دور دستی هستند که شاید نجومالات و تعیضات کمتر است و عدهشان را که بنده میشناسم خوب دارند تحصیل میکنند از زندگانشان از قوم و خویشانشان پدر و مادرشان صرف نظر میکنند (کازرونی - بر میگرددند فردا) آن وقت برتبه ۳ بهشان میدهید یا معلمین را برتبه ۳ کنید یا برتبه ۴ کنید یا برای معلم يك رجحان دیگری بدهید بگرنه صدمه نخورد قائل شوید.

دکتر طاهری - (مخبر کمیسیون معارف) این اشکالی

که آقای کیا بنظرشان رسید اصل موضوع لایحه همش این است که آقا اشکال فرمودند مقصود این لایحه این است که اینها یک امتیازی داشته باشند. تمام اشخاصی که بیامه میشوند و دارای دیپلم لیسانس هستند بر طبق قانونی که قدیماً گذرانده ام اینها دارای رتبه سه هستند این لازم نیست که اینجا بگوئیم رتبه سه بهشان بدهیم. بر طبق قانونی که در دوره ششم گذشته تمام اشخاصی که دارای دیپلم لیسانس هستند چه از مدارس داخله چه خارجه رتبه ۳ را دارا خواهند بود یعنی اگر خواهند بخدمت وارد شوند با رتبه ۳ قبول خواهند شد و اینها که این لایحه را آورده اند این است که با اینکه این لایحه گذشت موقفی که اعلان میکنند برای اعزام

محصل باروبا کسی داو طلب شغل معلمی نمیشود با اینکه شغل معلمی در تمام دنیا یکی از مقامات شایسته است و در ایران هم سابقاً مقام عالی را دارا بوده و معلم یکی از القاب عالی بوده است که بکمر کسی داده میشده است معذالك حالا طوری مبتذل شده است که کسی نمرود عقب معلمی داو طلب نمیشود برای اینکه تشویق شود و يك قدری از این مقام عالی قدردانی شده باشد يك مرتبه اینها را امتیاز داده اند بسایر اشخاصی که دیپلمه باشند و اصلاً مقصود از تنظیم این لایحه و تقدیمش همین است بنا بر این اگر این برداشته شود اصلاً موضوعی ندارد این لایحه

جمعی از نمایندگان - کافی است

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده قبلاً اجازه خواسته بودم

چون بیرون رفته بودم نبودم. بنده خیلی افسوس میخورم که در این مملکت قسمتی پیش آمد کرده که همه را باید تشویق بیول زیاد کرد این بد وضعی شده هرکس را میخواهید تشویق بکار کنید بیول زیاد باید باشد چیزهای دیگر هم مادریم که از پول بهتر است يك قدری تشویق کنید مردم را بدینان که مقتضای دیانت پول زیاد گرفتن نیست مقتضای دیانت آنست که بروند کار کنند علم یاد بگیرند و باندازه گنجایش حال ملت پول بگیرند. آخر رفتن از اینجا باروبا یا در این مدارس بامال ملت با حقوق ملت درس یاد گرفتن علم یاد گرفتن عالم شدن از مال مردم بعد که بیرون آمد از همانهایی که روزی سهقران دارند عملی میکنند توماهی شصت تومان میگبری باز هم کم است اگر این طور بجوای تشویق کنید نتیجه ندارد تشویق بقسم دیگر باید کرد تشویق بصحت عمل تشویق به نخوردن مال مردم تشویق بیاد گرفتن علم و ترقی کردن همه اش تشویق کردن با اینکه وقتی بر میگرددی صد تومان میگبری

از مال مردم دوست تومان میگیری اینها تشویق باس زشت و امر بی انصافی است این مملکت عنقریب بنده قول میدهم اگر دلتان میسوزد بشما دیگر کسی پیدا نشود برود عقب کار دیگری جز تحصیل چه در اروپا و چه در ایران بنده قول میدهم چون کار در مملکت کم است و از کار اداری گذشته کار زیادش روزی سه قران و چهار قران و پنجقران و یکتومان خیلی کم است مردم اکثرشان میبندد از اینطرف و آنقدر داو طلب اروپا و داو طلب مدارس ایران زیاد میشود که دولت را عاجز میکند که مجبور می شود همه را جواب کند بگوید ما آنقدر لازم نداریم به اروپا بفرستیم آنقدر ها لازم نداریم در ادارات جا بدهیم چون کار در مملکت ما نیست اگر شما میخواهید بعقیده بنده کار کنید باید در صد برآئید کار در مملکت ایجاد کنید نه اینکه مردم را تشویق پول زیاد گرفتن و اروپا رفتن کنید اروپا رفتن دلسوزی ندارد. با این ترتیبی که پیش آمده است بنده هم اجازه بدهند میروم آنجا ابدأ میمانم ماهی بیست تومان بدهند مرا بس است. دلسوزی بحال آن مردمی بکنید که پول از آنها گرفته میشود ملاحظه اینها را هم بکنید همه اش يك طرفی حرف زده نشود در این مجلس

رئیس -- موافقین با کفایت مذاکرات قیام فرمایند (اکثر حضار قیام نمودند)

رئیس -- معلوم میشود کافی است. پیشنهادی از آقای فهیمی رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد آقای فهیمی:
بنده پیشنهاد میکنم در آخر این ماده این جمله اضافه شود: و پس از آن نابع مقررات قانون استخدام کشوری خواهند بود

رئیس -- بفرمائید

فهیمی -- چون این ماده ابهامی دارد مثل این که فقط تارتبه شش حق دارند ارتقاء پیدا کنند برای

توضیح مطلب بنده پیشنهاد کردم پس از تارتبه شش تارتبه مقرررات قانون استخدام کشوری خواهند بود.

معاون وزارت معارف -- بنده برای روشن شدن خاطر آقایان باید کاملاً عرض کنم که معلمین را کاملاً نمیشود مشمول قانون استخدام کرد و قانون استخدام معلمین را امیدوارم بزودی تهیه و تقدیم مجلس کنم عجلتاً این پیشنهاد را قبول میکنم تا بعد تکلیف آن ها معلوم شود

رئیس -- آقای مخبر هم قبول میکنند؟

مخبر -- بلی

رئیس -- پیشنهاد دیگری از آقای آقا سید یعقوب رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب:

پیشنهاد میکنم در ماده سوم عوض کلمه اعم از مدارس داخله با خارجه نوشته شود مدارس داخله مشمول الخ

آقا سید یعقوب -- مسائل سیاسی در واقع مسائل اجتماعی است و هر کس در این مسائل یک اجتهادی دارد و بنده نمیخواهم تنقیدی از کسی بکنم بنده فزون العاده عشق و علاقه دارم که هر چه تشویق میشود در مدارس خودمان بشود که ماملت خودمان را ترقی بدهیم و بالا ببریم نه اینکه بیائیم سالی صد هزار تومان در بیست هزار تومان بودجه بگذرانیم که یک اشخاصی بروند در آنوقت هم دو ساعت بیائیم در اینجا بگوئیم که اینها بیکی میروند پاریس چکار بپوشان بیاریم عقیده بنده این است که مامتوجه این نکته باشیم که این تژاد ترقی دهند و در افتخار شود و یک غروری در این ملت پیدا نشود اینجا وزارت معارف این را در نظر گرفته بود و يك شوق وافری بنده موافقت با این لایحه کرده ام میگویم محصلین دارالمعلمین ایران دارای آن اجازه تدریس هستند یا نیستند اگر مطابق پروگرام وزارت معارف دارای اجازه هستند باید در باره اینها امتیازی قائل

شویم نسبت بآن کسی که دارای آن اجازه در آن فن هست که از فرانسه میاید و آن این است که آن کسی که دارای این اجازه هست چه از دارالمعلمین ایران و چه از خارجه بنده عقیده ام این است که این شخص که از دارالمعلمین خودمان دارای این اجازه هست ما این شخص را تشویق کنیم که يك مقام و یکدرجه از او بالاتر باشد حالا در آنجا شیمی هست لابوراتوار هست فلان هست ربطی به بنده ندارد ما میگوئیم هر کس اینطور تحصیل کرد ما او را تشویق میکنیم برای اینکه تشویق کنیم اولاد خودمان را که نان خود ایران را بخورند و در ایران بمانند و دارای این اخلاق بشوند این است عقیده بنده که پیشنهاد کردم و با خارجه اش مخالفم و عقیده ام این است همان مقامی را که در قانون دوره ششم قرار دادیم که تحصیل کنندگان آنجا دارای رتبه سه باشند و تحصیل کنندگان دارالمعلمین ما دارای رتبه چهار باشند و مناط هم دیپلم است که عرض کردم این است عقیده بنده

رئیس -- آقای وثوق

آقا سید مرتضی وثوق -- يك فرمایشاتی آقای نمایندگی محترم فرمودند چنانچه آقای مخبر بیان فرمودند ما نحو استیم امتیازی بگذاریم بین دیپلمه های مدارس داخله و خارجه زیرا در تبصره قانون اعزام محصلین مصرح است فارغ التحصیل های مدارس عالی که دارای دیپلم لیسانس میشوند اعم از داخله و خارجه دارای رتبه سه اداری خواهند بود یعنی دولت هیچ فرق نگذاشته است ما باید خیلی افتخار کنیم که مدارس عالی ما تقریباً پروگرامش مطابق است با مدارس عالی خارجه دولت فرانسه هم پروگرام شاکرد های سیکل دوم متوسطه ما را مطابق با پروگرام خودش میداند ما باید امروزه بانداشتن وسایل چون تصدیق بفرمائید که وسائل تحصیل در خارجه بیشتر فراهم است و حالا ما امروز بیائیم و يك رتبه اضافی بدهیم به دیپلمه های

مدارس خودمان و دیپلمه های مدارس اروپا را يك رتبه کمتر بدهیم اگر آقایان تصور بفرمایند امروز برای مملکت ما اینطور حاصل نیست ولی انشاءالله امید داریم در آتیه مدارسمان طوری بشود که این امتیاز را قائل شویم ولی در سایر قسمت ها توضیح داده شده بنده تکرار نمیکنم.

رئیس -- رأی می گیریم به پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقایان موافقین قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. رأی میگیریم بماده سه آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. ماده چهارم:

ماده چهارم -- وزارت معارف مکلف است فارغ التحصیل های مدرسه دارالمعلمین علیرا در مدارس دولتی بخدمت معلمي استخدام نماید و چنانچه پس از مدت ششماه خدمتی بانها رجوع نکردید در ششماه دوم دولت بانها حقوق رتبه سه اداری را خواهد داد و هرگاه پس از یکسال استخدام محل حاجت واقع نکردید میتواند برای خود شغل دیگری در سایر ادارات دولتی مطابق تبصره ماده سوم قانون اعزام محصلین بخارجه تهیه نماید تبصره -- چنانچه پس از اشتغال بمعلمي تغییر شغلی پیدا کنند مدت معلمي جزء خدمت محسوب شده و بررتبه سه آنها اضافه میشود

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده خواستم در واقع فهم عبارت شود و گمان میکنم باین عبارت محتاج نباشیم حالاً شرحش را میدهم ما عقیده مان این بود که دیپلمه های دارالمعلمین خودمان را دارای يك رتبه کنیم و آن رتبه چهار است شما در اینجا نوشته اید چنانچه پس از اشتغال بمعلمي ششماه یا يك سال تغییر شغل پیدا کردند مدت معلمي جزو

خدمت محسوب میشود و برتبه سه آنها اضافه میشود. بنده میخواستم عرض کنم که این مدت معامی یعنی این يك سال یا ششماه که شغل معامی داشته چطور باید قرار داد و برتبه سه او اضافه کرد اصلاً ما برای آنها رتبه چهار قائل شده ایم برتبه سه آنها محتاج نیستیم که اینجا نوشته شده است برتبه آنها اضافه شود غرض بنده این است که ما محتاج این تبصره نیستیم در خود قانون و مؤسسه تعاعد کاملاً ملاحظه این را میکنند وقتی شاگرد از خارجه برگشت آمد یا شاگردی که در داخله است و میروند در قسمت معامی و یکسال و دو سال معامی میکند بعد تغییر شغل میدهد میروند در وزارتخانه آنوقت شما میگوئید این دو سال را بر رتبه سه قرار بدهید در صورتی که ما رتبه سه نداریم ما رتبه چهار قائل شده ایم حساب درسیه اش خراب میشود این يك موضوع. موضوع دیگر این است (آقای دکتر طاهری ملتفت باشید) در وزارتخانه ها مخصوصاً بقدری باصلاح خودمان که در مدرسه بودیم اشکال تراشی میکنند معدک در اینجا ما این تبصره را نوشته ایم و در این تبصره خیلی میشود اشکال کرد و میتوان از آن استفاده نمود که کسی که شاغل شغل معامی شد میتواند بمیل خودش پس از مدتی داخل در خدمات دولتی بشود بنده عقیده ام این است که این تبصره برداشته شود زیرا که هم از آن استشمام اجازه میشود و هم تناقض در قوانین میشود این است با تبصره بنده موافقت ندارم

مخبر - نوشتن این تبصره بر حسب پیشنهاد آقای دشتی بود که در کمیسیون هم قبلاً مذاکره شد چنانچه اشخاصی که از دارالمعلمین بیرون آمدند و داخل در معامی شدند و رتبه چهارم با آنها داده شد آنوقت در عمل وزارت معارف دید این شخص لیاقت ندارد. با حقیقه بواسطه کسالت از عهده این شغل بر نیامد و تغییر شغل باو دادند آن رتبه اضافی ازش گرفته شود مقصود این است که آن يك رتبه اضافی که با آنها داده شده برای امتیاز معامی است حالا

اگر چنانچه بعد از استعمال بمعامی بيك جیبی از آن کار خارج شدند و در سایر ادارات دولتی مستخدم شدند آن رتبه اضافی ازشان گرفته میشود ولی مدت خدمتش منظور میشود اصل منظور این است حالا اگر تبصره کاملاً این مطلب را نبرساند يك اصلاحی هم پیش بینی شده است که در موقعش قرائت میشود. ولی مقصود این است که اگر کسی وارد شغل معامی شد و رسید برتبه هفت حالا بعد بيك جیبی شغل معامی را واگذارد برتبه سه که نمیرسد میرسد برتبه شش یعنی يك رتبه از او کم میشود و مدت خدمتش منظور میشود:

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود

پیشنهاد آقای ضیاء

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی. پیشنهاد می شود که کلمه دولت در آخر سطر سوم ماده چهارم حذف و قسمت اخیر سطر چهارم همان ماده بترتیب ذیل اصلاح گردد و هرگاه پس از يك سال استخدام آنها محل حاجت واقع نگردد تا آخر ماده

مخبر - این يك اصلاح عبارتی است که کلمه (آنها) بعد از استخدام زیاد شود و کلمه دولت هم حذف شود بنده قبول میکنم

پیشنهاد آقای شریعت زاده

اصلاح تبصره ماده ۴ تبصره اگر پس از اشتغال بمعامی و قبل از انقضای دو سال با موافقت وزارت معارف تغییر شغلی پیدا کنند رتبه آنها که در حدود ماده سوم این قانون دارا شده اند محفوظ خواهد بود

شریعت زاده - بنده در این ماده استنباط بی عدالتی کردم و در عین حال تناقضی هم دارد البته آقایان توجه میفرمایند که اعضاء این رتبه مستند بدو جهت است یکی تحصیل در دارالمعلمین و احراز صلاحیت برای معامی یکی هم اشتغال بآن وقتی که این دو سبب موجود شد

تبصره - چنانچه پس از اشتغال بمعامی تغییر شغلی پیدا کنند مطابق تبصره ماده سوم قانون اعزام محصلین باروپا رفتار و مدت معامی جزء خدمت محسوب خواهد شد ضیاء - اگر چه لازم بتوضیح نیست و موافقت هم حاصل شده است راجع باین موضوع ولی جواب يك قسمت از فرمایشات آقای شریعت زاده راجع باین قسمت این است که ممکن است تبانی بشود...

رئیس - آن قسمت تمام شد

ضیاء - بله غرض این است که یکنفر با رتبه چهار وارد شود و از آن رتبه استفاده کند منظور دولت و منظور کمیسیون معارف و آقایان نمایندگان امتیازی است برای اشخاص که میآیند و وارد شغل معامی میشوند وقتی که آنها مشغول خدمت معامی شدند با رتبه چهار وارد خواهند شد و مشمول آن خواهند بود اما آن موقعی که از خدمت معامی صرف نظر کرد و وارد مشاغل دیگری شد آن رتبه از آنها گرفته میشود و مطابق تبصره ماده ۳ قانون اعزام محصلین رفتار خواهد شد که همانطور دارای رتبه سه خواهد بود و درجات را مطابق آن قانون یکی بعد از دیگری طی خواهند کرد

رئیس - نظر آقای مخبر چیست؟

مخبر - این همان اصلاحی بود که در جواب آقای آقا سید یعقوب عرض کردم برای اینکه عبارت واضحتر باشد قبول میکنیم رئیس - تبصره از آقای آقا سید یعقوب رسیده است قرائت میشود:

تبصره پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب

امتیاز مذکور در این ماده مادامی است که معلم بشغل معامی باقی بماند در غیر این صورت چنین امتیازی ملحوظ نخواهد بود.

آقا سید یعقوب - بنده نظرم بر این است که قوانینی که از مجلس میگذرد خیلی سهل و آسان و واضح باشد همانطور که نظر وزارت معارف بود که برای شغل معامی يك مقامی باید قائل شد این امتیاز برای آوردن معلم است

در مقابل این دو سبب يك رتبه اضافی باو داده خواهد شد اگر خود او استنکاف کند از ادامه خدمت نمکن است این قسمت سلب شود ولی اگر بنا باشد بجیبی از جهات با موافقت وزارتخانه بشغل دیگری منصوب شود سلب این رتبه مخالف عدالت و مخالف فلسفه است بنا بر این رتبه که در نتیجه مشمول ماده ۳ به او داده شده است در صورتیکه با موافقت وزارتخانه تغییر شغل داده است نباید از او سلب شود زیرا این حق استفاده شده است و حق استفاده شده بدون يك دلیل و جیبی مورد ندارد که سلب شود

معاون وزارت معارف - برای توجه آقای شریعت زاده عرض میکنم که علت اینکه ما در اینجا این موضوع را ذکر کردیم برای چیست؟ البته اگر يك معامی آمد و استعفا کرد با موافقت وزارتخانه موافقت وزارتخانه از روی چه قاعده است؟ شاگردی که از دارالمعلمین بیرون آمد یا از اروپا آمد بشغل معامی استخدام میشود آن ساعتی هم که آمد مشمول آن ماده سه خواهد بود پس رتبه او رتبه چهار است ولی پس از يك سال در شغل معامی این شخص ما احساس کردیم عصبانی است و نمیتواند در سر کلاس وظیفه خودش را انجام بدهد پس آن امتیاز را ما برای معلم کامل قائل شده ایم و این امتیاز را میدهیم بکسی که کامل است بنا بر این اینجا ظلمی نیست و این عین عدالت است که مجلس قائل میشود.

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای شریعت زاده موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد پیشنهاد دیگری از آقای ضیاء رسیده است

پیشنهاد آقای ضیاء:

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد میشود تبصره ماده چهارم خبر کمیسیون معارف بترتیب ذیل اصلاح گردد:

این امتیاز برای رضایتش باید باشد اگر علت موجهه رفت این هم باید برود بنده میگویم شما برای خاطر اینکه مردم میل ندارند بمعلمی چرا بعلمت این که بفرمایش آقای معتمد السلطنه همه میل دارند وزیرمختار بشوند یا میخواهند وزیر بشوند و لباس وزارت بپوشند از این جهت بمعلمی میل ندارند تا چارچوب قانون بگذرانیم و برای معلم يك امتیازی قائل شویم پس این مزیتی که ما قائل میشویم برای مادامی است که معلم باشد بهمین علت هم باید مادامی که معلم هست بهش بدیم بمجرد اینکه صرف نظر کرد آتش میگیریم پس بعقیده بنده اگر اینطور که بنده پیشنهاد کردم باشد قبول کنند هم واضحت است و هم مقصود وزارت معارف بیشتر تامین میشود

معاون وزارت معارف - بنده تصور میکنم اگر آقای آقا سید یعقوب دقت بفرمایند تصدیق بفرمایند که عین منظور ایشان کاملا در این تبصره هست منتها بواسطه بعضی قسمتهایی که در وزارت مالیه و آنجاها هست این طور نوشته شده است با اظهار تشکر استدعا میکنم خود آقای پیشنهادشان را مسترد بفرمایند که محتاج برای نباشد آقا سید یعقوب - استرداد میکنم .

رئیس - پیشنهادی از آقای فهیمی رسیده است:

پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد میکنم که پس از کلمه چنانچه اضافه شود پس از مدت ۶ ماه از تاریخ اخذ دیپلم خدمتی بانها ... الخ

فهیمی - چون عبارت طوری نوشته شده است که در موقع اجرا دچار اشکال میشود اینجا نوشته شده است وزات معارف مکلف است فارغ التحصیل های مدرسه دارالمعلمین عالی را در مدارس دولتی بخدمت معلمی استخدام نماید و چنانچه پس از مدت شش ماه خدمتی بانها رجوع نگردد همچو مفهوم میشود که پس از آن

ششماه از روز استخدام معلمی باید ششماه بیکار بماند در صورتی که مقصود این است از مدرسه که بیرون آمدند ششماه منتظر شوند بعد از ششماه حقوق بگیرند بعد از آن کاری شوند این است که بنده خواستم توضیح داده شده باشد که چنانچه پس از اخذ دیپلم مدت ششماه اینطور شد و خدمتی بانها رجوع نگردد در ششماه دوم دولت بانها حقوق رتبه سه ادارا خواهد داد .

مخبر - این فرمایش را که آقا میفرمایند صحیح است ولیکن فارغ التحصیل مفادش این است فارغ التحصیل های مدرسه را وزارت معارف مکلف است که کار رجوع کند اگر نکرد که فارغ التحصیل نیست معذک مانعی ندارد قبول میکنم

رئیس - پس ماده را با مشارکت ایشان اصلاح بفرمایند چون چندین پیشنهاد اصلاحی شده است ماده با اصلاحاتی که شده است دو مرتبه قرائت میشود و رای میگیریم وزارت معارف مکلف است فارغ التحصیل های مدرسه دارالمعلمین عالی را در مدارس دولتی بخدمت معلمی استخدام نماید و چنانچه پس از مدت ششماه از تاریخ اخذ دیپلم خدمتی بانها رجوع نگردد در ششماه دوم بانها حقوق رتبه ۳ اداری را خواهند داد و هرگاه پس از یکسال استخدام آنها محل حاجت واقع نگردد میتوانند برای خود شغل دیگری را در ادارات دولتی مطابق تبصره ماده سوم قانون اعزام محصلین بخارج تهیه نمایند

تبصره - چنانچه پس از اشتغال بمعلمی تغییر نقل پیدا کنند مطابق تبصره ماده سوم قانون اعزام محصلین به اروپا رفتار و مدت معلمی جزو خدمت محسوب خواهد شد

رئیس - موافقین با ماده چهارم قیام بفرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - مذاکره در کلیات

آقای کازرونی

کازرونی - اصل مقصود وزارت تجلیله معارف چنانچه خودشان اظهار کردند و بنده شنیدم این بود که چون مردم بیشتر راغبند برای رفتن به اروپا ما برای اینکه وجهه بکده را که فرط اشتیاق را بر رفتن اروپا دارند برگردانیم که در اینجا بروند تحصیل کنند و بالاخره معلم بشوند و نظر باینکه دارالمعلمین ما دارای شاگرد و باندازه کافی نیست ناچاریم يك رشوه بدهیم و يك عده را باین مدرسه بفرستیم و بعد از شان بگیریم و يك صورتهای مختلفی قانون بخودش گرفت که حالا بنده عقیده ام این است که این قانون برعکس مقصود آقایان بکلی احساسات معلمین را مخدوش و متزلزل می کند چرا برای اینکه خودشان اظهار فرمودند که قریب ششزار نفر معلم در این مملکت وجود دارد و در میان این معلمین مردمان عالم متجر صحیحی موجود است اول ما يك قانونی گذرانیم برای بکده معدودی که از این مدرسه بیرون می آیند یعنی رتبه چهار برای آنها قائل شدیم در حالیکه همان مردمانی که متصف به آن صفاتند با سابقه خدمتانی که در مدارس دارند چنانچه بنده در خارج هم از آنها شنیدم که فریاد میکردند که بعد از چندین سال خدمت و دادن چشم و جان دارای رتبه چهار نیستند این یکی از اثرات سوء این قانون است بعقیده بنده و حقیقه از یکطرف هم تحریک عرق نصیبت و مخالفت محصلین است که ما باروپا فرستادیم در صورتیکه آنها که به اروپا فرستادیم برای علوم و فنون متنوعه ایست که ترقی مملکت و بقاء جامعه ما منوط به آنها است و برای همین بود که ما پولی را که از جابجای عزیز تر است یعنی مملکتی که نروت ندارد و جان ندارد ما جان خودمان را در راه معلومات این ها ایشار کردیم باین ها که اکثریت محصلین اعزامی باروپا را تشکیل می دهند گفتیم بهمان رتبه سه اینها باقی بمانند باستثناء بکده

معلم البته اینها عرق عصیبتشان بحرکت میاید و ناراضی خواهند بود و بالاخره ما رعایت اکثریت محصلین را نکردیم و اقلیتش را در نظر گرفتیم اگر بحال اولی خودش این لایحه باقی بود اثری بعقیده بنده در محصلین اروپا نداشت چون تبعیض نشده بود در اینجا بنده عرض میکنم که بد کردید تصویب گردید اثرات سوء دارد حالا خواهید دید معاون وزارت معارف - استدعا میکنم آقای کازرونی

توجه بفرمایند همانطوریکه فرمودند در آن قسمت اولی باید خاطر محترمشان مستحضر باشد که معلم درجات دارد بهر معلمی نمیشود این امتیاز را داد البته معلمی هست که کلاس يك و دوی ابتدائی را تدریس میکند و معلمی هست کلاس پنج و شش را تدریس میکند همینطور بالا ما این امتیاز را بمعلمینی دادیم که بتوانند در کلاسهای عالی تدریس کنند و چندین سال عمر خودش را بمطالعه بگذارند آقا خاطر محترمان مستحضر است برای يك کسی که بخواهد از دارالمعلمین دیپلمه بشود و بیاید بیرون پانزده سال تحصیل لازم دارد اگر هیچ رفوزه نشود یعنی رد نشود و اگر دو سه سال هم رد شود میشود هیجده سال آنوقت هفت سال هم که از آنطرف تا وارد مدرسه شده است این شخص در سن ۲۵ سالگی تمام عمرش را بمطالعه گذرانده است البته آنوقت این مقام برای يك همچو معلمی است اما در این قسمت تبعیض که فرمودید با آن نهایت میل و توجهی که بنده از آقایان نمایندگان می بینم راجع بتشویق معلمین انتظار داشتم که آقای کازرونی هم همین را توجه بفرمایند زیرا معلم چنانچه مکرر عرض کردم غیر مستخدمی است که دارای مقامات رسمی مملکتی میشوند ما البته صد نفر شاگرد که در سال میفرستیم سی و سه نفرش میروند برای تعلیم و تربیت شصت و هفت نفر دیگر اینها در فنون مختلف تحصیل میکنند و میابند و بعد بمقاماتی میرسند اگر یکی از اینها وزیر شد ۷۵۰ تومان حقوق میگیرد سفیر کبیر شد ۷۵۰ تومان حقوق میگیرد ولی معلم بیچاره شب و روز

زحمت میکشد و حقوقش هم همین که هست هست بنده
از نقطه نظر تشویق معلمین توجه آقایان را بیک کلمه
که يك روزی آقای فروغی فرمودند جلب میکنم (آب
کم جو تشنگی آور بدست)

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایان موافقین با لایحه مک مک خرج محصلین
قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

دکتر طاهری - این رای با ورقه نمیخواهد؟

رئیس - خیر آقا برای اینکه این مسئله بنظر خود
بنده هم آمد که شاید ماده اول ایجاب میکرد که با
ورقه رای گرفته شود ولی بعد از مطالعه معلوم شد که با
قیام و قیود باید رای گرفت

[۵ - اقتراع برای شرفیابی حضور همایونی]

رئیس - باید برای روز بکشنبه که مصادف با تولد
حضرت امیر المومنین علیه السلام است هیئتی را بطور
قرعه برای تشریف حضور همایونی معین کنیم .
(اقتراع بعمل آمده آقایان مفصله الاسامی ذیل معین گردیدند)
آقایان : حکمت - جلائی - امیر تیمور کلالی -
دیوان بیگی - سلمان خان اسدی - هزار جریبی - مقدم
احتشام زاده - جمشیدی - حاج آقا حسین رهبری - مجدذیانی
خواجوی

[۶ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر موافقت فرمائید جلسه آینده
پنجشنبه ۲۸ آذر ماه دستور کمترات مسیو دکراکر
و بعد لایحه تأمین مدعی به

(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر